

ШЕВЧЕНКО

УДК 378

Інна Юрїївна

shevchenko.khnadu@gmail.com

к.е.н., доцент, Харківський
національний автомобільно-
дорожній університет

МІЖНАРОДНИЙ ІМІДЖ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЇХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В РЕАЛІЯХ VUCA-СВІТУ

INTERNATIONAL IMAGE OF THE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AS THE PREREQUISITE OF THEIR COMPETITIVENESS IN THE VUCA-WORLD REALITIES

Метою статті є дослідження міжнародного іміджу закладів вищої освіти в Україні як передумови їх конкурентоспроможності в реаліях VUCA-світу. У статті здійснено ретроспективний аналіз міжнародного іміджу закладів вищої освіти в Україні в період 2015-2018 рр. Автором виділено 5 кластерів закладів вищої освіти в Україні за критерієм «міжнародне визнання»: «заклади вищої освіти з дуже високим міжнародним іміджем», «заклади вищої освіти з високим міжнародним іміджем», «заклади вищої освіти з середнім міжнародним іміджем», «заклади вищої освіти з низьким міжнародним іміджем», «заклади вищої освіти з дуже низьким міжнародним іміджем».

* * *

Целью статьи является исследование международного имиджа учреждений высшего образования в Украине как предпосылки их конкурентоспособности в реалиях VUCA-мира. В статье осуществлен ретроспективный анализ международного имиджа учреждений высшего образования в Украине в период 2015-2018 гг. Автором выделено 5 кластеров учреждений высшего образования в Украине по критерию «международное признание»: «учреждения высшего образования с очень высоким международным имиджем», «учреждения высшего образования с высоким международным имиджем», «учреждения высшего образования со средним международным имиджем», «учреждения высшего образования с низким международным имиджем», «учреждения высшего образования с очень низким международным имиджем».

* * *

Introduction. In recent years the considerable obstacle to the development of the higher education institutions in Ukraine is the increased migration of the students to the countries of European Union and North America. The main reason for this is that the higher education institutions in these regions traditionally have too much better international image than the higher education institutions in Ukraine.

Purpose is research of the international image of the higher education institutions in Ukraine as the prerequisite of their competitiveness in the VUCA-world realities. The achievement of the purpose involves conducting the retrospective analysis of the international image of the higher education institutions in Ukraine in 2015-2018, their distribution according to the criterion of «international recognition» for such clusters as: «higher education institutions with very high international image», «higher education institutions with high international image», «higher education institutions with average international image», «higher education institutions with low international image», «higher education institutions with very low international image».

Results. In 2015/2016 academic year very high international image was characteristic of 2% of the higher education institutions in Ukraine, high – of 6%, average – of 15,5%, low – of 49%, very low – of 27,5%. In 2016/2017 academic year very high international image was characteristic of 1% of the higher education institutions in Ukraine, high – of 3,5%, average – of 8,5%, low – of 43%, very low – of 44%. In 2017/2018 academic year very high international image was characteristic of 1% of the higher education institutions in Ukraine, high – of 1,5%, average – of 10,5%, low – of 36%, very low – of 51%.

Conclusion. Higher education institutions in Ukraine are generally characterized by low and very low international image, which requires the development of the comprehensive measures to enhance the international image of Ukrainian higher education institutions as the prerequisite of their competitiveness in the VUCA-world realities.

Ключові слова: заклад вищої освіти, міжнародний імідж, міжнародне визнання, конкурентоспроможність, VUCA-світ

Ключевые слова: учреждение высшего образования, международный имидж, международное признание, конкурентоспособность, VUCA-мир

Keywords: higher education institution, international image, international recognition, competitiveness, VUCA-world

ВСТУП

Здобуття вищої освіти є завершальним етапом освітньої підготовки будь-якої особи, адже саме в процесі навчання в закладах вищої освіти людина отримує найважливіші теоретичні знання та практичні навички за фахом, які визначають її конкурентоспроможність на ринку праці.

Україна відноситься до країн із потужним інтелектуальним і науковим потенціалом, що сприяло фор-

муванню розгалуженої мережі закладів вищої освіти на території держави.

Як свідчать актуальні дані Державної служби статистики України [1], нині в Україні функціонують 372 заклади вищої освіти I-II рівнів акредитації та 289 закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації. Разом з тим, заклади вищої освіти в Україні вже тривалий час потерпають від складних, систематичних і комплексних проблем, у результаті чого намітилися стійкі

негативні тенденції зменшення їх кількості та, як наслідок, рівня охоплення населення вищою освітою.

Причинами зазначеного значною мірою виступають: низькі обсяги державного фінансування закладів вищої освіти (у результаті чого мають місце застарівання матеріально-технічної бази вишів і неадекватність рівня оплати праці науково-педагогічних працівників) [2]; нестабільність та недосконалість нормативно-правової бази у сфері надання освітніх послуг і неефективність численних освітніх реформ [3]; значні регіональні відмінності у потребах суб'єктів господарювання в кадрах певних професій, спеціальностей і кваліфікації, що, як правило, не враховуються при формуванні державного замовлення на підготовку фахівців [4] тощо. Такі умови функціонування вітчизняних закладів вищої освіти повною мірою відповідають особливостям VUCA-світу – нестабільності, невизначеності, складності та неоднозначності [5].

Нерозуміння вишами особливостей новітніх умов функціонування та невміння ефективно адаптуватися у VUCA-світі призвели до появи нової загрози розвитку вітчизняних закладів вищої освіти: в останні роки все більше абітурієнтів віддають перевагу здобуттю вищої освіти за кордоном. Як свідчать дані доповідної записки Колегії Міністерства освіти і науки України «Про міграцію українських студентів на навчання до закордонних університетів» [6], нині за кордоном з метою здобуття вищої освіти перебувають 66,67 тис. українців, з них: у Польщі – 30,04 тис. осіб, у Німеччині – 9,09 тис. осіб, у Росії – 6,94 тис. осіб, у Канаді – 2,79 тис. осіб, у Чехії – 2,40 тис. осіб, в Італії – 2,35 тис. осіб, у США – 1,68 тис. осіб, в Іспанії та Австрії – по 1,61 тис. осіб, у Франції – 1,35 тис. осіб, в Угорщині – 1,03 тис. осіб, в інших країнах – 5,78 тис. осіб. Навчання у вишах зазначених держав видається українським абітурієнтам більш престижним, адже вже традиційно вищі навчальні заклади країн Європейського Союзу та Північної Америки характеризуються значно вищим міжнародним іміджем, а ніж вітчизняні заклади вищої освіти.

У таких умовах актуалізується необхідність дослідження міжнародного іміджу закладів вищої освіти в Україні як передумови їх конкурентоспроможності в

реаліях VUCA-світу.

МЕТА РОБОТИ полягає в дослідженні міжнародного іміджу закладів вищої освіти в Україні як передумови їх конкурентоспроможності у реаліях VUCA-світу.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

При проведенні дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема, метод аналізу та синтезу, метод індукції та дедукції, системний підхід, порівняльний аналіз, кластерний аналіз.

Інформаційну базу дослідження склали дані рейтингів вищих навчальних закладів «Топ-200 Україна» за 2015/2016 навчальний рік, 2016/2017 навчальний рік, 2017/2018 навчальний рік.

РЕЗУЛЬТАТИ

Міжнародний імідж вітчизняних закладів вищої освіти є складовою щорічного рейтингу вищих навчальних закладів «Топ-200 Україна», отримуючи інтегральне відображення у комплексному показнику «міжнародне визнання».

Здійснено ретроспективний аналіз зміни міжнародного іміджу вітчизняних вишів. На підставі отриманих даних проведемо кластеризацію закладів вищої освіти в Україні за рівнем міжнародного визнання.

З цієї метою пропонуємо виділяти наступні кластери: кластер № 1 – заклади вищої освіти з дуже високим міжнародним іміджем (значення коефіцієнту міжнародного визнання є більшим за 20), кластер № 2 – заклади вищої освіти з високим міжнародним іміджем (значення коефіцієнту міжнародного визнання знаходиться у межах 15-20), кластер № 3 – заклади вищої освіти з середнім міжнародним іміджем (значення коефіцієнту міжнародного визнання знаходиться у межах 10-15), кластер № 4 – заклади вищої освіти з низьким міжнародним іміджем (значення коефіцієнту міжнародного визнання знаходиться у межах 5-10), кластер № 5 – заклади вищої освіти з дуже низьким міжнародним іміджем (значення коефіцієнту міжнародного визнання знаходиться у межах 0-5).

Результати дослідження наглядно представимо у табл. 1.

Таблиця 1

Міжнародне визнання провідних закладів вищої освіти України в період 2015-2018 рр.

Заклади вищої освіти	Значення комплексного показнику «міжнародне визнання»							
	2015-2016 [7]	Кластер №	2016-2017 [8]	Кластер №	Δ, %	2017-2018 [9]	Кластер №	Δ, %
<i>l</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Національний технічний університет України «КПІ»	24,39	1	24,48	1	0,37	23,06	1	-5,80
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	23,19	1	23,28	1	0,39	22,01	1	-5,46
Сумський державний університет	22,07	1	18,28	2	-17,17	16,03	2	-12,31
Національний університет «Львівська політехніка»	20,00	1	17,04	2	-14,80	14,51	3	-14,85
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	19,12	2	16,33	2	-14,59	15,26	2	-6,55
Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського «ХАІ»	18,38	2	16,81	2	-8,54	15,06	2	-10,41
Одеський національний політехнічний університет	18,30	2	14,06	3	-23,17	13,01	3	-7,47

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Львівський національний університет імені Івана Франка	18,26	2	16,08	2	-11,94	14,06	3	-12,56
Національний технічний університет «ХПІ»	18,12	2	16,38	2	-9,60	14,36	3	-12,33
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	17,18	2	13,87	3	-19,27	12,57	3	-9,37
Національна металургійна академія України	16,64	2	13,67	3	-17,85	12,95	3	-5,27
Хмельницький національний університет	16,51	2	12,40	3	-24,89	11,90	3	-4,03
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу	16,02	2	12,80	3	-20,10	11,23	3	-12,27
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	15,91	2	12,06	3	-24,20	10,68	3	-11,44
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	15,06	2	15,06	2	0,00	14,08	3	-6,51
Харківський національний університет радіоелектроніки	15,06	2	12,43	3	-17,46	11,40	3	-8,29
Національний гірничий університет	14,88	3	12,75	3	-14,31	11,36	3	-10,90
Донецький національний технічний університет	14,67	3	12,15	3	-17,18	10,53	3	-13,33
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова	14,67	3	11,86	3	-19,15	10,59	3	-10,71
Донецький національний університет	14,66	3	12,14	3	-17,19	11,71	3	-3,54
Дніпропетровський національний університет	14,47	3	12,18	3	-15,83	11,65	3	-4,35
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	14,16	3	11,35	3	-19,84	11,21	3	-1,23
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	12,83	3	10,76	3	-16,13	10,44	3	-2,97
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	12,55	3	11,73	3	-6,53	10,25	3	-12,62
Чорноморський державний університет імені Петра Могили	12,41	3	8,83	4	-28,85	8,46	4	-4,19
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	12,18	3	10,71	3	-12,07	10,57	3	-1,31
Луцький національний технічний університет	12,06	3	9,52	4	-21,06	7,97	4	-16,28
Запорізький національний технічний університет	12,01	3	9,74	4	-18,90	8,57	4	-12,01
Національний транспортний університет	11,54	3	9,43	4	-18,28	7,73	4	-18,03
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя	11,53	3	9,33	4	-19,08	8,41	4	-9,86
Національний авіаційний університет	11,38	3	9,88	4	-13,18	9,00	4	-8,91
Ужгородський національний університет	11,33	3	9,38	4	-17,21	9,01	4	-3,94
Національний університет «Одеська юридична академія»	11,28	3	8,67	4	-23,14	6,04	4	-30,33
Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна	11,26	3	9,02	4	-19,89	7,63	4	-15,41
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського	11,21	3	8,01	4	-28,55	7,16	4	-10,61
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	11,09	3	8,08	4	-27,14	7,49	4	-7,30
Українська медична стоматологічна академія	11,08	3	8,02	4	-27,62	7,08	4	-11,72
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	11,05	3	9,97	4	-9,77	8,99	4	-9,83
Національний університет біоресурсів і природокористування України	11,00	3	10,36	3	-5,82	10,15	3	-2,03

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Національний університет «Одеська морська академія»	10,61	3	7,80	4	-26,48	6,74	4	-13,59
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського	10,42	3	8,36	4	-19,77	7,23	4	-13,52
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	10,38	3	8,10	4	-21,97	7,61	4	-6,05
Буковинський державний медичний університет	10,35	3	8,04	4	-22,32	7,04	4	-12,44
Київський національний університет технологій та дизайну	10,34	3	8,34	4	-19,34	7,05	4	-15,47
Національний університет харчових технологій	10,16	3	8,61	4	-15,26	7,96	4	-7,55
Київський університет імені Бориса Грінченка	10,15	3	8,94	4	-11,92	7,83	4	-12,42
Вінницький національний технічний університет	10,02	3	8,16	4	-18,56	7,17	4	-12,13
Одеський національний морський університет	9,65	4	7,72	4	-20,00	6,11	4	-20,85
Одеська національна академія харчових технологій	9,62	4	8,37	4	-12,99	7,59	4	-9,32
Одеський національний економічний університет	9,41	4	7,08	4	-24,76	6,73	4	-4,94
Донецький державний університет управління	9,34	4	6,53	4	-30,09	6,36	4	-2,60
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця	9,25	4	8,04	4	-13,08	7,71	4	-4,10
Тернопільський національний економічний університет	9,22	4	7,06	4	-23,43	6,08	4	-13,88
Одеський державний екологічний університет	9,12	4	8,51	4	-6,69	7,31	4	-14,10
Харківський національний медичний університет	9,08	4	8,19	4	-9,80	8,08	4	-1,34
Приазовський державний технічний університет	9,04	4	7,99	4	-11,62	6,93	4	-13,27
Запорізький державний медичний університет	9,02	4	8,04	4	-10,86	6,37	4	-20,77
Кам'янець-Подільський національний університет	8,91	4	7,65	4	-14,14	7,01	4	-8,37
Харківський національний автомобільно-дорожній університет	8,89	4	7,08	4	-20,36	6,25	4	-11,72
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова	8,89	4	7,69	4	-13,50	6,69	4	-13,00
Національний фармацевтичний університет	8,88	4	8,08	4	-9,01	7,62	4	-5,69
Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля	8,84	4	7,91	4	-10,52	6,70	4	-15,30
Донбаська державна машинобудівна академія	8,71	4	7,55	4	-13,32	6,68	4	-11,52
Київський національний торговельно-економічний університет	8,50	4	6,63	4	-22,00	6,22	4	-6,18
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького	8,49	4	7,82	4	-7,89	7,01	4	-10,36
Одеська державна академія будівництва та архітектури	8,49	4	7,86	4	-7,42	6,81	4	-13,36
Львівський торговельно-економічний університет	8,33	4	5,57	4	-33,13	5,54	4	-0,54
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	8,31	4	6,60	4	-20,58	6,36	4	-3,64
Київський міжнародний університет	8,31	4	4,86	5	-41,52	3,87	5	-20,37
Київський національний університет будівництва і архітектури	8,30	4	7,02	4	-15,42	6,05	4	-13,82
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка	8,21	4	5,87	4	-28,50	5,04	4	-14,14

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Харківський національний університет будівництва та архітектури	8,12	4	6,65	4	-18,10	5,48	4	-17,59
Одеський національний медичний університет	8,10	4	7,48	4	-7,65	7,04	4	-5,88
Маріупольський державний університет	8,00	4	6,42	4	-19,75	5,58	4	-13,08
Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського	8,00	4	5,99	4	-25,13	5,75	4	-4,01
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури	7,99	4	6,75	4	-15,52	5,94	4	-12,00
Запорізький національний університет	7,86	4	6,69	4	-14,89	6,63	4	-0,90
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	7,65	4	6,67	4	-12,81	5,86	4	-12,14
Житомирський державний технологічний університет	7,52	4	6,67	4	-11,30	5,46	4	-18,14
Полтавський університет економіки і торгівлі	7,50	4	5,98	4	-20,27	5,52	4	-7,69
Київський національний лінгвістичний університет	7,39	4	6,11	4	-17,32	5,14	4	-15,88
Чернігівський національний технологічний університет	7,37	4	6,59	4	-10,58	5,15	4	-21,85
Таврійський державний агротехнологічний університет	7,37	4	5,75	4	-21,98	5,60	4	-2,61
Криворізький національний університет	7,35	4	5,24	4	-28,71	5,02	4	-4,20
Черкаський державний технологічний університет	7,34	4	5,65	4	-23,02	4,75	5	-15,93
Херсонський державний університет	7,34	4	5,55	4	-24,39	4,74	5	-14,59
Українська інженерно-педагогічна академія	7,33	4	6,08	4	-17,05	4,90	5	-19,41
Львівський національний аграрний університет	7,31	4	5,35	4	-26,81	5,02	4	-6,17
Університет банківської справи НБУ	7,16	4	6,80	4	-5,03	6,65	4	-2,21
Кіровоградський державний педагогічний університет імені В. Винниченка	7,16	4	6,56	4	-8,38	5,07	4	-22,71
Уманський національний університет садівництва	7,13	4	5,96	4	-16,41	5,66	4	-5,03
Національний університет «Острозька академія»	7,11	4	5,85	4	-17,72	5,11	4	-12,65
Білоцерківський національний аграрний університет	7,09	4	5,16	4	-27,22	5,13	4	-0,58
Дніпропетровська медична академія	7,06	4	6,14	4	-13,03	5,82	4	-5,21
Донецький національний медичний університет	7,06	4	4,90	5	-30,59	4,31	5	-12,04
Донбаський державний технічний університет	7,03	4	5,74	4	-18,35	4,35	5	-24,22
Національний університет водного господарства та природокористування	7,00	4	6,18	4	-11,71	5,37	4	-13,11
Український державний університет залізничного транспорту	6,77	4	5,51	4	-18,61	4,14	5	-24,86
Університет економіки та права «КРОК»	6,73	4	5,83	4	-13,37	5,78	4	-0,86
Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова	6,61	4	5,83	4	-11,80	4,88	5	-16,30
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва	6,60	4	4,77	5	-27,73	4,62	5	-3,14
Донбаська національна академія будівництва і архітектури	6,52	4	4,89	5	-25,00	3,87	5	-20,86
Харківська державна зооветеринарна академія	6,37	4	5,13	4	-19,47	4,75	5	-7,41
Івано-Франківський національний медичний університет	6,35	4	5,51	4	-13,23	5,00	4	-9,26
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди	6,29	4	4,87	5	-22,58	3,93	5	-19,30
Харківський національний університет мистецтв ім. І.П. Когляревського	6,27	4	5,37	4	-14,35	3,33	5	-37,99
Національний лісотехнічний університет України	6,19	4	6,03	4	-2,58	5,30	4	-12,11

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Вінницький національний аграрний університет	6,18	4	5,01	4	-18,93	5,02	4	0,20
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди	6,14	4	4,87	5	-20,68	4,82	5	-1,03
Національна музична академія України імені П.І. Чайковського	6,11	4	5,08	4	-16,86	3,69	5	-27,36
Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка	6,11	4	4,83	5	-20,95	4,45	5	-7,87
Луганський державний медичний університет	6,11	4	4,68	5	-23,40	4,26	5	-8,97
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	6,10	4	5,69	4	-6,72	4,78	5	-15,99
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв	6,08	4	5,47	4	-10,03	4,14	5	-24,31
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет	6,05	4	5,73	4	-5,29	5,39	4	-5,93
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького	6,04	4	5,01	4	-17,05	4,10	5	-18,16
Бердянський державний педагогічний університет	6,02	4	5,41	4	-10,13	4,15	5	-23,29
Херсонський державний аграрний університет	6,00	4	4,82	5	-19,67	4,38	5	-9,13
Київський університет права Національної академії наук України	5,95	4	4,76	5	-20,00	3,90	5	-18,07
Одеська національна музична академія ім. А.В. Нежданової	5,91	4	5,37	4	-9,14	3,66	5	-31,84
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	5,85	4	5,68	4	-2,91	5,44	4	-4,23
Полтавська державна аграрна академія	5,83	4	4,98	5	-14,58	4,78	5	-4,02
Харківський державний університет харчування та торгівлі	5,73	4	4,74	5	-17,28	4,52	5	-4,64
Університет митної справи та фінансів	5,71	4	4,89	5	-14,36	4,35	5	-11,04
Подільський державний аграрно-технічний університет	5,67	4	4,92	5	-13,23	4,74	5	-3,66
Хмельницький університет управління та права	5,63	4	4,93	5	-12,43	4,85	5	-1,62
Херсонський національний технічний університет	5,61	4	4,78	5	-14,80	3,95	5	-17,36
Дніпродзержинський державний технічний університет	5,53	4	4,64	5	-16,09	3,76	5	-18,97
Державний університет телекомунікацій	5,43	4	4,75	5	-12,52	3,73	5	-21,47
Запорізька державна інженерна академія	5,38	4	4,75	5	-11,71	4,12	5	-13,26
Університет державної фіскальної служби України	5,37	4	4,82	5	-10,24	3,95	5	-18,05
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя	5,29	4	4,40	5	-16,82	4,07	5	-7,50
Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури	5,25	4	4,54	5	-13,52	3,66	5	-19,38
Класичний приватний університет	5,20	4	4,50	5	-13,46	4,31	5	-4,22
Харківська державна академія культури	5,20	4	4,56	5	-12,31	3,47	5	-23,90
Українська академія банківської справи НБУ	5,19	4	4,79	5	-7,71	4,65	5	-2,92
Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського	5,16	4	5,05	4	-2,13	5,03	4	-0,40
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності	5,16	4	4,55	5	-11,82	3,76	5	-17,36
Київський університет туризму, економіки і права	5,15	4	4,84	5	-6,02	2,58	5	-46,69
Академія адвокатури України	5,13	4	4,04	5	-21,25	3,02	5	-25,25
Національний університет цивільного захисту України	5,11	4	4,59	5	-10,18	3,82	5	-16,78

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Харківська державна академія дизайну і мистецтв	5,09	4	4,08	5	-19,84	2,98	5	-26,96
Кіровоградський національний технічний університет	5,08	4	4,20	5	-17,32	3,98	5	-5,24
Житомирський державний університет імені Івана Франка	5,04	4	4,61	5	-8,53	4,14	5	-10,20
Харківська державна академія фізичної культури	5,01	4	4,39	5	-12,38	3,07	5	-30,07
Український державний хіміко-технологічний університет	4,98	5	4,23	5	-15,06	3,47	5	-17,97
Донбаський державний педагогічний університет	4,95	5	3,95	5	-20,20	3,03	5	-23,29
Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого	4,91	5	4,02	5	-18,13	3,38	5	-15,92
Національна академія управління	4,90	5	3,89	5	-20,61	3,26	5	-16,20
Луганський національний аграрний університет	4,90	5	3,73	5	-23,88	3,37	5	-9,65
Київський медичний університет УАНМ	4,88	5	3,91	5	-19,88	3,51	5	-10,23
Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»	4,83	5	3,93	5	-18,63	3,04	5	-22,65
Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка	4,76	5	4,06	5	-14,71	3,66	5	-9,85
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	4,64	5	4,11	5	-11,42	3,59	5	-12,65
Міжнародний економіко-гуманітарний університет	4,61	5	4,00	5	-13,23	3,82	5	-4,50
Львівський державний університет фізичної культури	4,56	5	3,90	5	-14,47	2,94	5	-24,62
Академія муніципального управління	4,54	5	3,89	5	-14,32	3,26	5	-16,20
Національна академія статистики, обліку та аудиту	4,50	5	3,83	5	-14,89	3,70	5	-3,39
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка	4,49	5	3,79	5	-15,59	2,82	5	-25,59
Херсонська державна морська академія	4,49	5	3,76	5	-16,26	3,12	5	-17,02
Міжнародний науково-технічний університет	4,47	5	3,85	5	-13,87	3,00	5	-22,08
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка	4,45	5	3,89	5	-12,58	2,92	5	-24,94
Мукачівський державний університет	4,43	5	3,80	5	-14,22	3,36	5	-11,58
Рівненський державний гуманітарний університет	4,39	5	3,92	5	-10,71	2,91	5	-25,77
Академія праці, соціальних відносин і туризму	4,38	5	3,91	5	-10,73	2,94	5	-24,81
Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного	4,36	5	3,83	5	-12,16	3,54	5	-7,57
Миколаївський національний аграрний університет	4,32	5	3,91	5	-9,49	3,90	5	-0,26
Міжнародний університет фінансів	4,29	5	4,00	5	-6,76	3,22	5	-19,50
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького	4,29	5	3,72	5	-13,29	3,50	5	-5,91
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	4,27	5	4,01	5	-6,09	3,59	5	-10,47
Державний економіко-технологічний університет транспорту	4,25	5	3,96	5	-6,82	3,34	5	-15,66
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	4,24	5	3,53	5	-16,75	3,38	5	-4,25
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка	4,24	5	3,80	5	-10,38	2,79	5	-26,58
Українська академія друкарства	4,21	5	4,09	5	-2,85	3,41	5	-16,63
Національний університет фізичного виховання і спорту	4,12	5	3,99	5	-3,16	2,99	5	-25,06

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Буковинський державний фінансово-економічний університет	4,08	5	3,77	5	-7,60	3,41	5	-9,55
Київський національний університет культури і мистецтв	4,03	5	3,76	5	-6,70	3,16	5	-15,96
Університет сучасних знань	4,03	5	3,69	5	-8,44	3,22	5	-12,74
Сумський національний аграрний університет	4,02	5	4,00	5	-0,50	4,05	5	1,25
Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка	4,01	5	3,88	5	-3,24	3,74	5	-3,61
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського	4,01	5	3,84	5	-4,24	2,97	5	-22,66
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка	3,98	5	2,94	5	-26,13	2,13	5	-27,55
Одеський державний аграрний університет	3,94	5	2,91	5	-26,14	2,14	5	-26,46
Львівський інститут економіки і туризму	3,88	5	2,84	5	-26,80	2,50	5	-11,97
Харківська гуманітарно-педагогічна академія	3,87	5	2,85	5	-26,36	2,09	5	-26,67
Європейський університет	3,86	5	2,81	5	-27,20	2,37	5	-15,66
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II	3,85	5	2,89	5	-24,94	2,15	5	-25,61
Бердянський університет менеджменту і бізнесу	3,85	5	2,70	5	-29,87	2,47	5	-8,52
Інститут підприємництва «Стратегія»	3,84	5	2,72	5	-29,17	2,38	5	-12,50
Житомирський національний агроекологічний університет	3,83	5	3,73	5	-2,61	3,66	5	-1,88
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка	3,81	5	2,88	5	-24,41	2,32	5	-19,44
Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту	3,81	5	3,29	5	-13,65	2,58	5	-21,58
Івано-Франківський університет права імені Короля Данила Галицького	3,76	5	2,91	5	-22,61	2,18	5	-25,09
Ізмаїльський державний гуманітарний університет	3,65	5	2,63	5	-27,95	1,87	5	-28,90
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	3,58	5	3,03	5	-15,36	2,95	5	-2,64
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія	3,50	5	2,93	5	-16,29	2,17	5	-25,94
Дніпропетровський гуманітарний університет	3,22	5	2,60	5	-19,25	1,78	5	-31,54
Львівська національна академія мистецтв	3,15	5	3,30	5	4,76	2,88	5	-12,73
Одеська державна академія технічного регулювання та якості	3,00	5	2,95	5	-1,67	2,64	5	-10,51
Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій	2,08	5	2,84	5	36,54	2,67	5	-5,99

ВИСНОВКИ

Результати розрахунків вказали на наявність стійкої тенденції до погіршення міжнародного іміджу вітчизняних закладів вищої освіти в обраний період. Так, якщо у 2015/2016 навчальному році дуже високий міжнародний імідж був характерний для 2 % вітчизняних закладів вищої освіти, високий – для 6 %, середній – для 15,5 %, низький – для 49 %, дуже низький – для 27,5%, то вже у наступному навчальному році дуже високим міжнародним іміджем характеризувався 1 % досліджуваних вишів, високим – 3,5 %, середнім – 8,5 %, низьким – 43 %, дуже низьким – 44 %. У 2017/2018 навчальному році тенденція погіршення міжнародного іміджу закладів вищої освіти України мала продовження: дуже високий міжнародний імідж був характерним для 1 % вищих навчальних закладів, високий – для 1,5%, середній – для 10,5 %, низький – для 36 %, дуже низький – для 51 %.

Тим самим, перспективи подальших досліджень складає розроблення комплексних заходів з підвищення міжнародного іміджу вітчизняних закладів вищої освіти як передумови їх конкурентоспроможності в реаліях VUCA-світу.

Список використаних джерел

1. Вищі навчальні заклади / Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.zip (дата звернення: 01.07.2018).
2. Денисенко М.П., Бреус С.В. Вища освіта в Україні: проблеми та перспективи. Вчені записки Університету «КРОК». 2013. Вип. 33. С. 17-24.
3. Сисоєва С. Освітні реформи: освітологічний контекст. Теорія і практика управління соціальними системами. 2013. № 3. С. 44-55.
4. Шеєченко І.Ю. Теоретична модель підготовки практико-орієнтованих фахівців в умовах регіоналізації. Економічний простір. 2016. № 110. С. 82-94.

5. Бэкмология: мир VUCA. URL: <http://becmology.blogspot.com/2016/03/vuca.html> (дата звернення: 01.07.2018).

6. Про міграцію українських студентів на навчання до закордонних університетів: доповідна записка / Колегія Міністерства освіти і науки України. Київ, 2018. URL: <http://www.ifvs.npu.edu.ua/images/Pro%20migraciyu.pdf> (дата звернення: 01.07.2018).

7. Рейтинг вищих навчальних закладів «Топ-200 Україна» – 2015/2016. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=4757> (дата звернення: 01.07.2018).

8. Рейтинг вищих навчальних закладів «Топ-200 Україна» – 2016/2017. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5209> (дата звернення: 01.07.2018).

9. Рейтинг вищих навчальних закладів «Топ-200 Україна» – 2017/2018. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5647> (дата звернення: 01.07.2018).

References

1. Higher education institutions / State statistics service of Ukraine. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.zip (date of treatment: 01.07.2018) (in Ukrainian)

2. Denysenko M.P., Breus S.V. Higher education in Ukraine: problems and prospects. Scientific notes of University «KROK». 2013. Issue 33. pp. 17-24 (in Ukrainian)

3. Sysoieva S. Educational reforms: educational-logical

context. Theory and practice of management of the social systems. 2013. № 3. pp. 44-55 (in Ukrainian)

4. Shevchenko I.Y. Theoretical model of training of the practical-oriented specialists in the conditions of regionalization. Economic space. 2016. № 110. pp. 82-94 (in Ukrainian)

5. Beckmology: world of VUCA. URL: <http://becmology.blogspot.com/2016/03/vuca.html> (date of treatment: 01.07.2018) (in Russian)

6. About the migration of Ukrainian students to study in the foreign universities: memorandum / The College of the Ministry of education and science of Ukraine. Kyiv, 2018. URL: <http://www.ifvs.npu.edu.ua/images/Pro%20migraciyu.pdf> (date of treatment: 01.07.2018) (in Ukrainian)

7. Rating of the higher education institutions «Top 200 Ukraine» – 2015/2016. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=4757> (date of treatment: 01.07.2018) (in Ukrainian)

8. Rating of the higher education institutions «Top 200 Ukraine» – 2016/2017. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5209> (date of treatment: 01.07.2018) (in Ukrainian)

9. Rating of the higher education institutions «Top 200 Ukraine» – 2017/2018. URL: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5647> (date of treatment: 01.07.2018) (in Ukrainian)